

Σκοτώνοντας την περιέργεια Κοσμάς Βίδος

1. Φορούσε στο δεξί αφτί ένα περίεργο αλλά εντυπωσιακό σκουλαρίκι. Από μια μακριά αλυσίδα, κάθε κρίκος της οποίας είχε άλλο χρώμα, κρεμόταν μια μικρή κορνίζα με το ασπρόμαυρο **πορτρέτο** μιας όμορφης γυναίκας. «Πού τη βρήκες την Αλεξάνδρα Ρομανόφ;» τη ρώτησα. «Την ποια;». «Τη Ρομανόφ. Η γυναίκα που έχεις στο σκουλαρίκι σου είναι η τελευταία τσαρίνα». Και δεν το γνώριζε και δεν την ενδιέφερε να μάθει. Κάπου είδε το σκουλαρίκι, της άρεσε και το πήρε. Έτσι, όπως άλλοι φοράνε μπλούζες με τον Μαρξ νομίζοντας πως είναι ο Άγιος Βασίλης της Coca-Cola. Αμφιβάλλω, εδώ που τα λέμε, αν ακόμη και ο κατασκευαστής του κοσμήματος γνώριζε ποια ήταν η κρεμασμένη.
2. Δεν κάνω τον έξυπνο, όταν ήμουν παιδί είχε πέσει στα χέρια μου ένας τόμος της ιστορικής σειράς «Τα φοβερὰ **ντοκουμέντα**», ο οποίος αναφερόταν στη «Σφαγή των Ρομανόφ». Τον είχα ξεψαχνίσει. Έκτοτε τους αναγνωρίζω όπου κι αν δω φωτογραφίες τους. Όμως, ακόμη και αν δεν τους γνώριζα, θα ρωτούσα, θα διάβαζα, θα μάθαινα. Και σε καμία περίπτωση δεν θα κρεμούσα κάποια άγνωστη στο αφτί μου, θα ήθελα να έχουμε προηγουμένως «συστηθεί». Για λόγους ασφαλείας, και επειδή έχω περιέργεια. Εκείνη, πάλι, είτε είχε κρεμάσει την τσαρίνα πασών των Ρωσιών, είτε κάποια από τις σχιζοφρενείς φόνισσες που βοηθούσαν τον Τσαρλς Μάνσον στα εγκλήματα του, είτε την Κλάραμπελ, το ίδιο θα καμάρωνε. Το ίδιο ταιριαστή με τη σταράτη επιδερμίδα και τα καστανά μάτια της θα την έβρισκε. Άλλος ένας άνθρωπος που δεν είναι φιλομαθής, σκέφτηκα ως ηλικιωμένος θεός.
3. Έχω αρχίσει να σκέπτομαι και να μιλάω σαν ηλικιωμένος θεός; Όμως, δεν είναι η πρώτη φορά που αισθάνομαι πως ζούμε, ας το πω, το τέλος της περιέργειας - με την έννοια και της φιλομάθειας. Έρχεται ο άλλος, απόφοιτος σχολής δημοσιογραφίας και ραδιοφωνικός παραγωγός με (κάτι σαν) ειδησεογραφική εκπομπή, και όταν αναφέρεις το όνομα της Οριάνα Φαλάτσι σε κοιτάζει σαν χάνος: «Δημοσιογράφος ήταν;». «Όχι, ζογκλέρ». Να υποθέσω πως κανένας από τους καθηγητές του δεν την είχε αναφέρει; Ας την ανακάλυπτε μόνος. Δεν μπορεί να ονειρευέσαι **καριέρα** στη δημοσιογραφία και να μην έχεις ψάξει τα βασικά γύρω από τη δουλειά σου. «Να διαβάσεις τη "Μεγάλη Χίμαιρα"» προτείνω στην άλλη. «Τι είναι αυτό;» ρωτάει. Θέλει να γίνει φιλόλογος... Η μαμά της με στραβοκοιτάει με απόγνωση: «Και οι φίλες της το ίδιο είναι. Δεν έχουν καμία περιέργεια». Γιατί άραγε;
4. Είναι γνωστό: το εν Ελλάδι σχολείο κάνει ό,τι μπορεί για να σκοτώσει την όποια διάθεση για γνώση. Όμως υπάρχει και η ατομική ευθύνη. Σήμερα έχεις στα χέρια σου όλα τα μέσα, μπορείς να ψάξεις. Το μόνο που πρέπει να κάνεις είναι να περάσεις από τα εικονίδια «Messenger», «Μηνύματα» ή «Facebook» του κινητού σου, με τα οποία ασχολείσαι ολημερίς, στο εικονίδιο «Internet», να σχηματίσεις με τα καλογυμνασμένα (τόσα μηνύματα στέλνουν κάθε μέρα) δάχτυλά σου τη λέξη που δεν γνωρίζεις, τον όρο που σε ενδιαφέρει (σε ενδιαφέρει;), και αυτό είναι. Δύο άντρες στο λεωφορείο συζητούν για ένα ταξίδι στο Παρίσι: «Η γυναίκα μου ήθελε να πάμε και Λούβρο, αλλά τα μουσεία τα βαριέμαι».
5. Ούτε εγώ θα γυρνούσα την πλάτη στην Disneyland, στα Moulin Rouge και σε άλλες... ευτελείς διασκεδάσεις για να περάσω όλη την εβδομάδα αποκλειστικά στα μουσεία, θα προσπαθούσα όμως να τα προφτάσω, να τα δω και να τα κάνω όλα. Έμαθα να σέβομαι τη γνώση, να μην τη **σνομπάρω**, αλλά και να μην εκτίθεμαι δηλώνοντας δημοσίως τη βαρεμάρα μου και την άγνοιά μου. Έτσι, όταν ξεπέρασα την περίοδο της εφηβικής-νεανικής αφασίας, που βαριόμουν τους πάντες και τα πάντα, μπόρεσα να επιδιώξω τη γνώση. Είναι, θεωρώ, ευτυχία να είσαι περίεργος, πάντα με την έννοια του φιλομαθούς - δεν αναφέρομαι, φυσικά, στον κουτσομπόλη. Όμως, αυτή η σημαντική κινητήρια δύναμη που λέγεται ανθρώπινη περιέργεια μοιάζει να μην περιλαμβάνεται

πλέον στο κύτταρο πολλών, να μην αποτελεί «συστατικό» του οργανισμού τους. Και η έλλειψή της, ο θάνατος της υγιούς περιέργειας, δεν μπορεί παρά να λειτουργεί ως αλυσίδα που σε κρατά δεμένο, καθλωμένο στην άγνοια.

6. «Τι θέλεις να γίνεις;» τη ρωτά. «Ηθοποιός». «Βλέπεις συχνά θέατρο;». «Το θέατρο δεν μου αρέσει πολύ, προτιμώ τον κινηματογράφο» σουφρώνει τη μυτούλα της. *Aiuto!*

658 λέξεις

* Δημοσιεύθηκε στο ΒΗmagazino την Κυριακή 26 Νοεμβρίου 2017.

<http://www.tovima.gr/opinions/article/?aid=919430>

Aiuto= Βοήθεια, ιταλική λέξη.

Σημείωση: Και εννοείται, εσείς θα ψάξετε για τα πρόσωπα, τους τόπους και τους τίτλους που τυχόν δεν ξέρετε!

Παιδί που διαβάζει Αλέξανδρος Χριστοφής (1882-1957)

Ασκήσεις

A. Να γράψετε την περίληψη του άρθρου σε 100-120 λέξεις. **25 μον.**

B. Να εξετάσετε εάν οι προτάσεις που σας δίνονται, συμφωνούν με τα γραφόμενα του συντάκτη. **10 μον.**

- 1.Μια στατιστική μελέτη δίνει το ερέθισμα στον συντάκτη για να γράψει αυτό το άρθρο.
- 2.Υπάρχει ένα είδος περιέργειας μόνο· αυτό που ταυτίζεται με την φιλομάθεια.
- 3.Η αδιαφορία των μαθητών για την απόκτηση της γνώσης οφείλεται μόνο στον τρόπο λειτουργίας του ελληνικού σχολείου.
- 4.Στην εποχή μας είναι δύσκολη η πρόσβαση στη γνώση.
- 5.Ο αρθρογράφος αποδέχεται έναν μόνο τρόπο ψυχαγωγίας για τους νέους, αυτόν που στοχεύει πάντα στην απόκτηση της γνώσης.

Εναλλακτικά:

B'. Να αναιρέσετε ή να υποστηρίξετε, κατά την άποψή σας, τη θέση του αρθρογράφου στην πρώτη περίοδο της 4^{ης} παρ., σε μία παράγραφο (90-110 λέξεις) με αιτιολόγηση. **10 μον.**

Γ. Αφού εντοπίσετε τη Θεματική Περίοδο της 3^{ης} παραγράφου, να βρείτε και να παραθέσετε τεκμηριωμένα με ποιον τρόπο ανάπτυξης υποστηρίζει ο συντάκτης τη θέση που διατυπώνει σ' αυτήν. **2+3= 5 μον.**

Δ. Γιατί στο άρθρο ο συντάκτης χρησιμοποιεί κατά κόρον το α' πρόσωπο ενικού αριθμού και συχνά το β' ενικού; Ποια είναι η λειτουργία τους; Να βρείτε στο κείμενο δύο διαφορετικά σημεία στίξης που προσδίδουν με χιούμορ έναν ειρωνικό τόνο. **3+3+2= 8 μον.**

Ε. Να αντικαταστήσετε με τις αντίστοιχες ελληνικές τις ξένες λέξεις του άρθρου με τα έντονα γράμματα: πορτρέτο, ντοκουμέντα, καριέρα, σνομπάρω. **4 μον.**

ΣΤ. Να εντάξετε μέσα σε δικές σας προτάσεις/περιόδους τα υπογραμμισμένα ονοματικά σύνολα και να αντικαταστήσετε τις υπογραμμισμένες διαρθρωτικές λέξεις με ισοδύναμες λέξεις ή φράσεις ώστε να επιτελούν την ίδια λειτουργία στη συνοχή του κειμένου. **(2X3)+ 2=8 μον.**

Παραγωγή λόγου

Έχετε διαβάσει το άρθρο του κ. Βίδου και θέλετε να εκφράσετε τις απόψεις και τις ενστάσεις σας για τις θέσεις του· γι' αυτό του απευθύνετε μία επιστολή που θα δημοσιευθεί στη στήλη «Γράμματα αναγνωστών», αναφερόμενοι στους παράγοντες που διαμορφώνουν αυτήν τη στάση αδιαφορίας απέναντι στη γνώση, χωρίς να αρνηθείτε την προσωπική σας ευθύνη, και τηρώντας το κατάλληλο επικοινωνιακό πλαίσιο σε 500-600 λέξεις. **40 μον.**

Πάντες άνθρωποι τοῦ εἶδέναι ὀρέγονται φύσει.

Αριστοτέλης